

Dalyvaukime Visi Musu Laikrascio Vajiųje

Kaip Degino Raėanas Lietuvoje

Ragana Ant Laužo Ukmergėje

Zmonės tikėjimo išsižadėję, su velniu sandorą padarę, burtai vieną ar keletą žmonių nu marinę buvo baudžiami senovėje mirtimi ant laužo. Tokius nusikaltėlius teismai kvalifikavo pagal lytį — raganais, raganomis. Juos teisė valstietiški kuopų teismai arba miestų teismai.

Naivią savo pradžią ir klaidiųjų finalų istoriją užename viename Ukmergės teismo iš 1587 m. dekretų. Pas žyda Mejerą tarnavo nieku blogu niekuomet nepasirodžiusi mergina Agota Jurėnaitė. Buvus ji tylaus budo, darbšti, tik staugas atširdo joje meiliškos pretenzijos. Ji jas nukreipė į bajoro Zardeckio tarną Igną Bielani. Bielanis nesidalino, matyt, su ja tokiais troškimais. Įsitikinusi, kad savo jėgomis prisivilioti Bielanio nesugebės, nuėjo ji prašyti patarimų pas kažkokią Lukšienę. Už nedidelį atlyginimą Lukšienė jai nurodė išieiti: reikia nudobti juoda katiną, nupiauti jo keturias kojas ir užkasti jas prie Bielanio gyvenamo namo durų. Užkasant reikia dar istarti: "kaip to katino kojos nešiojo jį pas pateles, taip tu, Ignai, buk len gvas ateiti pas mane". Senoviška įsimylėję šį receptą įvykdė. Ji užkasė katino kojas prie Zardeckio arklidžių, nės jos mylimas jokio gyvenamo namo neturėjo, o nakvojo savo pono arklidėse. Begulėdama žydo kamaroje, Jurėnaitė ėmė laukti to, kurio troško jos širdis. Kodėl gi jis neina? Kas per burtai, už kuriuos jį mokė jo pinigai, jei jau dvi savaitės, o jo vis nėra. Trečią savaitę j Jurėnaitės lukesčius įsirėzė nenumatytais atsitikimais. Arklidės, kuriose nakvojo Bielanis, vieną naktį užsidegė ir suplekėjo. Vos išsigelbėjo dumų ir karščio pabudintas arklininkas Bielanis. Nuostolių ištiktas bajoras Zardeckis ėmė aiškinti gaisro priežastis. Kai nieko nepavyko išaiškinti, jam atėjo mintis, ar tik nebus čia kokios nors supykusios ant jo raganos darbas. Po visos eilės valstietčių ir baudžiauninkų apklausinėjimo paaiškėjo, kad vienas jų, valstietis Malašius, matė žydo merginą kažką prieš porą savaitių užkasant į žemes. Pasiraukę apie sudegusias arklides, bajoras užėjo pakastas Jurėnaitės keturias katino kojas. Su tokia įrodomąja medžiaga ir liudininku Malašiumi Zardeckis ir iškėlė Ukmergės miesto teisme prieš Jurėnaitę bylą. Zardeckis savo skunde paminėjo, kad nuo tos dienos, kai buvo užkastos katino kojos, jis pats pajuto savo kūne silpnumą ir kasdien ėmė nykti. Teisme kaltinamoji gynėsi ir aiškinosi, kad ji kojas pakasus visai kitais tikslais: ji tenorėjus prisivilioti arklininką Bielani. Kad Jurėnaitė kalbant tiesą, žino davusi patarimus Lukšienė.

Bet kai teismai liepė atvesti Lukšienę, pasirodė, kad jos Ukmergėje nebėra. Prieš kelias dienas nežinia kurią kriptimi ji iš miesto buvo visai išvykus. Teismai, turėdamas aiškūs burtų davinius, bet budamas netikrai dėl jų paskirties savo pirmame posėdyje nus-

prendė: "Agata Jurėnaitė, kurią bajoras Zardeckis kaltina sudeginus jo arklides ir pakenkus jo sveikatai, atiduoti budeliui praveisti kankinimams". Tą pačią dieną Zardeckas iškvietė budelį, kuriam teismai ir atidavė Jurėnaitę galutinai išaiškinti jos kaltumui. Apie kankinimą ir jo pasekmes duoda teismui pranešimą gurguolinis Veimantas: "ištrauktą iš vandens surištomis rankomis ir kojomis raganą aš, gurgu-

linis, kartu su ponu Zardeckiu žino. Aš tą Zardecką užkerėjai, sudeginau, pasakė jį, tegu nudvesia jis pats, jo vaikai ir jo vaikų vaikai." Ukmergės miesto teismai po dviejų dienų pasirėmęs tuo gur-

guolinio pranešimu Jurėnaitę pasmerkė mirti ant laužo. Nors apie sprendimo įvykdymą teismo dokumentai nieko nepasako, bet koks ir iš kur šiai merginai išsigelbėjimas

Linkime kuolinksmausių Velykų švenčių visiems savo Kostumeriams ir draugams

Linkime kuolinksmausių Velykų švenčių visiems savo Kostumeriams ir draugams

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Road Chicago, Ill.

"Vieta, kur Chicago lietuviai perka rakandus"

LINKSMŲ VELYKŲ!

Sveikiname Pavasario šventėse— Velykose visus savo rėmėjus ir draugus; mes linkim, kad šios šventės būtų kuolinksmausios kiekvienam

J. KALEDINSKAS
Vedėjas.

Progress Fur. Co
3222-26 So. Halsted St. Chicago, Illinois
Tel. Victory 4226

Sveikina Chicago's Lietuvius Velykų šventėse.

Aš linkiu, kad visi mūsų tautiečiai lietuviai praleistų kuolinksmausias Velykų šventes

ADV. C. P. KAL
Valstijos Prokuroro Padėjęjas

Phone Boulevard 2183

A. R. JUNIEVICH
Watchmaker and Jeweler

Deimantai, laikrodžiai ir Vestuvių žiedai mūsų Specialybė

Pusė kainos numušta ant deimantų, laikrodžių ir kitų sidabrinių ir auksinių daiktų. Pasinaudok šia proga! KIEKVIENAS DAIKTAS GARANTUOTAS

3317 South Halsted St. Chicago, Illinois

Sveikiname visus Chicago's lietuvius Velykų šventėse

Bridgeport Clothing Co.
J. Petrauskas, Sav.
3312 So. Halsted St. Chicago, Illinois

DVI MODERNIŠKOS LIETUVIŲ ĮSTAIGOS

JUCUS SISTERS RESTORANUOSE VISUOMET GERAS IR SKANUS VALGIS, GERAS IR MALONUS PATARNAVIMAS — ZEMOS KAINOS.

Jucus Sisters Restaurants
1608 West 47th Street
3241 So. Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

Visiems savo kostumeriams ir draugams aš linkiu linksmy ir smagių Velykų švenčių.

W. J. STANKUNAS
3315 So. Halsted St. Chicago, Illinois
Tel. Yards 1546

REAL ESTATE

TEIKIAME PATARIMŲ MORGIČIŲ, TAKSŲ KLAUSIME . . . TURIME VISOKIŲ BARGENŲ NAMŲ PIRKEJAMS . . .

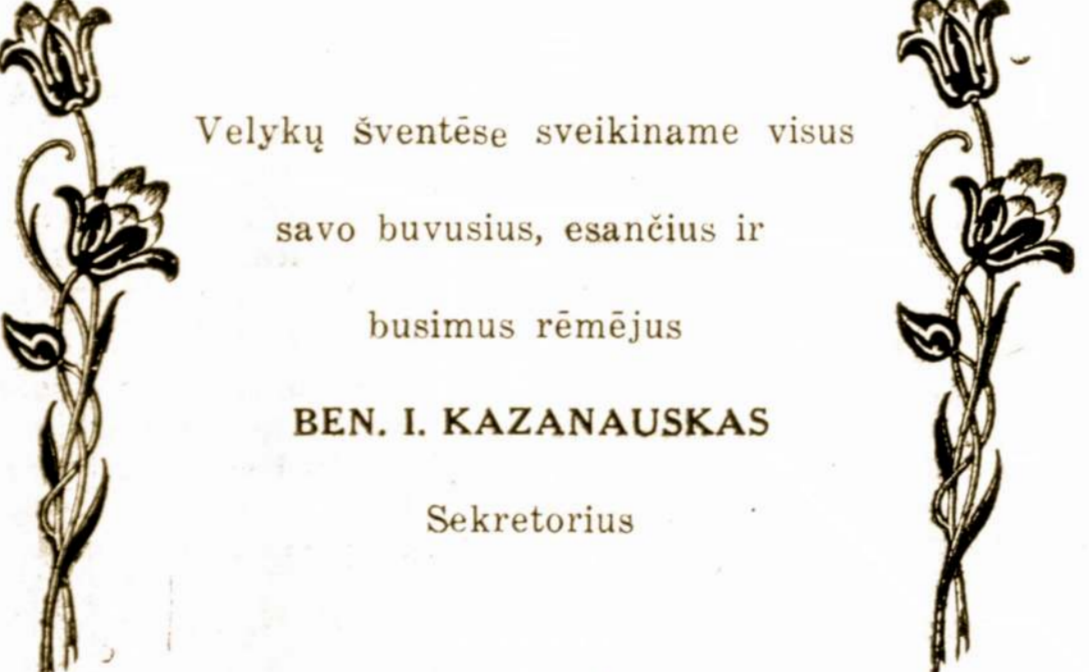
NOTARY PUBLIC, INSURANCE IR PASKOLOS

PIETKIEWICZ & CO.
MORTGAGE BANKERS

2608 West 47th Street
Telephone Lafayette 1083

Velykų šventėse sveikiname visus savo buvusius, esančius ir busimus rėmėjus

BEN. I. KAZANAUSKAS
Sekretorius

SIMONO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N of CHICAGO
2202 W. Cermak Road Chicago, Illinois

PASKOLOS ANT MORGIČIŲ
Nuo 5 iki 20 metų
Taupykit pinigus apsaugotoj vietoj
Mes išmokėjom 4% div.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N of CHICAGO
2324 So. Leavitt St.
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

KEPAME BULKUTES
Del "hot-dogs" kilbasiukų priedamomis kainomis del visokių parengimų.
Pirm negu pirkit kitur, pašaukite mus:

Aleksa Bakery
Tel. YARDS 7258
3339 South Morgan St. Chicago, Illinois

KRUKONIS OLSZEWSKI & CO.

Parduodam ir mainom namus ir farmas
Užrašom visokios rūšies apdraudą — Insurance
Padarom legalius dokumentus
Renduojam Apsaugos skryneles "Safety Boxes"

Krukonis-Olszewski & Co.
3251 South Halsted Street Chicago, Illinois
Tel. Victory 1233

BRIDGEPORT KNITTING SHOP

Mezgam storus ir plonus vyrams, moterims ir vaikams Vilnonius Sverterius ir Kojinės (pančėkas). Taipgi taisome ir senus sveterius.
Parduodam storas, visokios rūšies ir spalvos gijas del mezginių po 43c. matkelis.
Adara dienomis ir vakarais, o taipgi ir nedėliomis.

BRIDGEPORT KNITTING SHOP
Frank Selemonavičius Sav.
504 West 33rd Street Chicago, Illinois
Tel. Victory 3486

NAUJAUSIOS PAVASARIO MADOS JAU ATEJO!

Mes Kviečiam Jus Ateiti ir Pamatyti Jas
Mes specializuojamės "Arch Support" batuose (Shoes) ir turime ekstra pločio didelį pasirinkimą.

PRITAIKINS DR. SCHOLL'S KOJŲ SPECIALISTAI

PIERZINSKI SHOE STORE
1720 West 47th Street Chicago, Ill.

Safety Deposit Boxes \$2.50 per Year Telephone Yards 6894

Home-Builders Real Estate

3352 South Halsted St., Chicago
NOTARY PUBLIC :: INSURANCE OF ALL KINDS

Pagelba Nuo Reumatizmo ir Sausgėlės

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršmėnėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikė. Kaina 50c., per pašta 55c ar dvi už \$1.05.
Dukart tvirtesnė — 75c.
Knyga: "EALITNIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50c.

JUSTIN KULIS
3259 South Halsted Street Chicago, Ill.

JOHN P. EWALD
LOANS and INSURANCE

Jeigu reikalauji pinigų ant Pirmo Mortgičio, arba apdraudos nuo ugnies, vėjo, etc., atsišauk:
840 West 33rd Street
TELEFONAS: YARDS 2790 arba 2791

Keistučio Skolinimo ir Budavojimo B-vės RASTINĖJE

